

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Finanse dla sprytnych

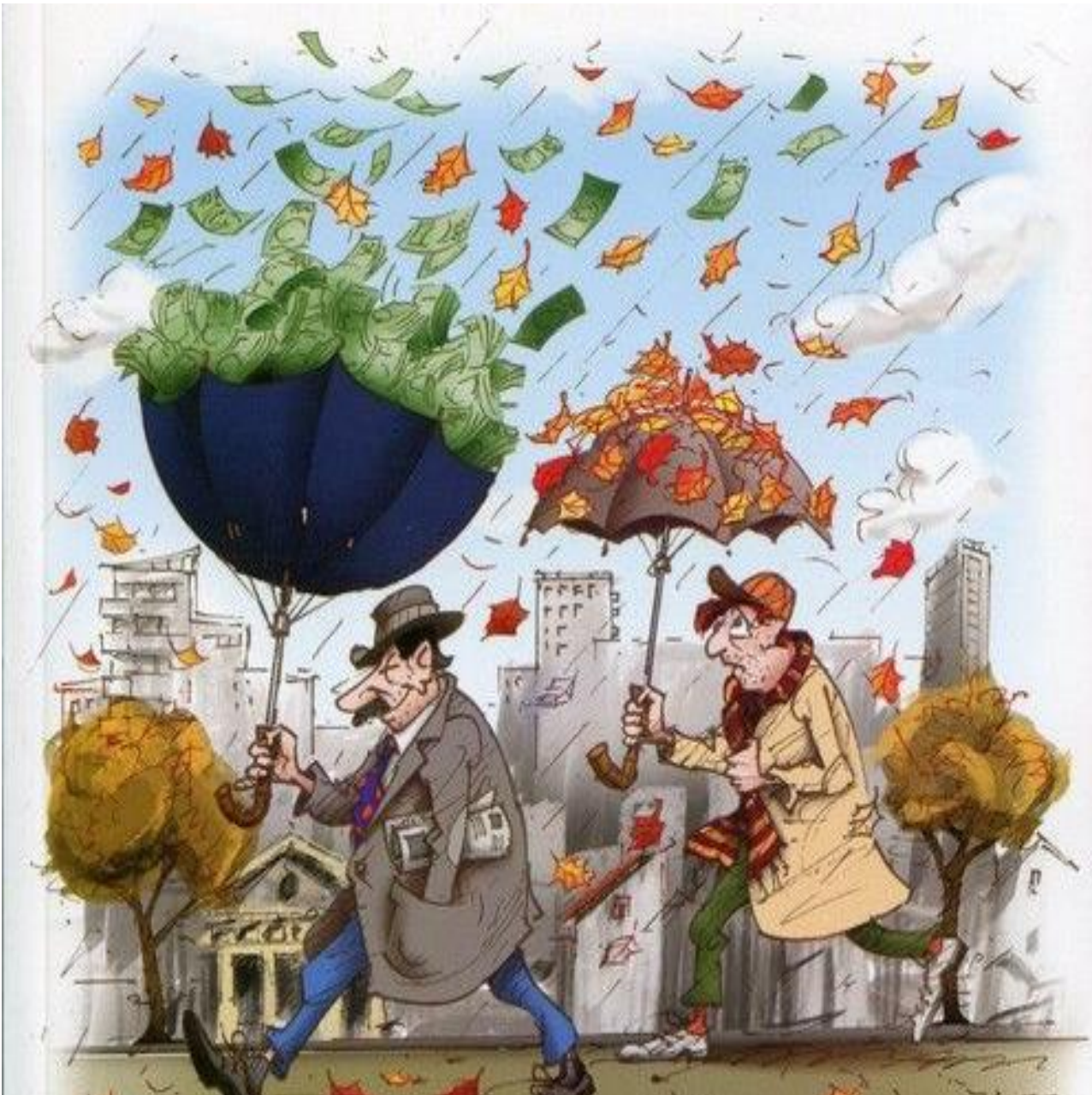
Katarzyna Kubiszewska

Politechnika Gdańska

Data: 18 listopada 2021r.

Finanse osobiste

Plan

Porozmawiamy o :

- pracy
- wydatkach
- dochodach
- oszczędnościach
- inwestycjach

Pytania

- Jak zmieniają się nasze potrzeby finansowe?
- Jak należy oszczędzać i inwestować?
- Dlaczego należy spłacać długi?

Gość na zajęciach

Czy gość pomoże czy utrudni
nam zrozumienie finansów?

Rodzina Yksińskich

Rodzina Zetowskich

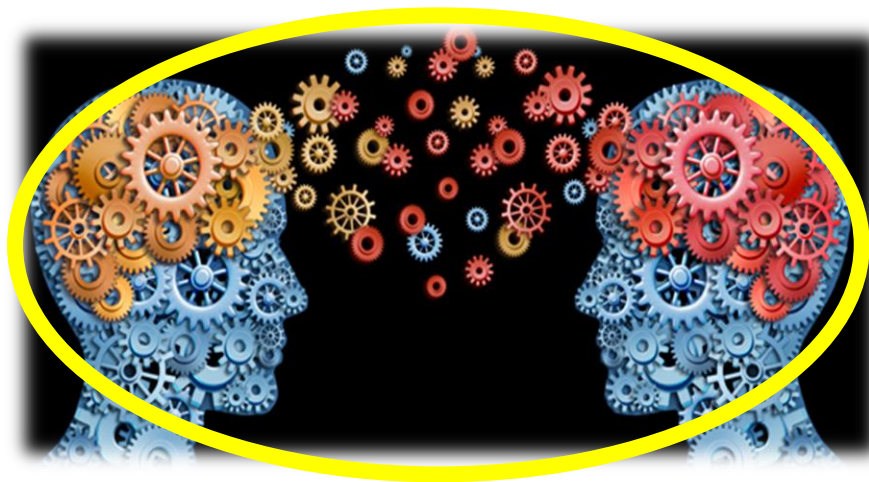

- *Aby być szczęśliwym*
- *Aby być dobrym*
- *Aby być zdrowym*
- *Aby stać się bogatym*

Jak więc stać się bogatym?

Sytuacja finansowa rodzin

Rodzina Yksińskich

- Pan Y – wiek 35, zatrudniony w firmie, zarabia 3,5 tys. PLN
- Pani Y – wiek 30, zatrudniona w firmie, zarabia 3,0 tys. PLN
- Miesięcznie zarabiają 6,5 tys. PLN
- Miesięczne koszty życia – 4,9 tys. PLN
- „DUŻE” wydatki - 600 PLN
- Miesięczne oszczędności – 1 tys. PLN
- Roczne oszczędności – 12 tys. PLN

Sytuacja finansowa rodzin

Rodzina Yksińskich

- Pan Y – wiek 35, zatrudniony w firmie, zarabia 3,5 tys. PLN
- Pani Y – wiek 30, zatrudniona w firmie, zarabia 3,0 tys. PLN
- Miesięcznie zarabiają 6,5 tys. PLN
- Miesięczne koszty życia – 4,9 tys. PLN
- „DUŻE” wydatki - 600 PLN
- Miesięczne oszczędności – 1 tys. PLN
- Roczne oszczędności – 12 tys. PLN

Rodzina Zetowskich

- Pan Z. - przedsiębiorca. Kupił 100 tys. T-shirtów płacąc 1,2 USD/szt.
- Dodajmy: koszt transportu, cło (12%) + VAT (23%) + koszty zarządzania zapasami = 200 tys. zł
- Pan Z sprzedaje koszulki do hurtowni za 8,2 zł/szt.
- Czyli 700 tys. zł - (100 tys. sztuk * 1,2 USD (3,8 zł) + 200 tys. zł) = 50 tys. zł
- 650 tys. zł zostało sfinansowane kredytem ze stopą procentową = 10% pa, ale zwrócono w ciągu 3 miesięcy. Koszty finansowe = 16 250 zł
- Zysk = 34 tys. zł
- Rocznie - 4 transakcje, zysk 150 tys. zł

Po 35 latach

Rodzina Yksińskich

?????

Rodzina Zetowskich

?????

Po 35 latach

Rodzina Yksińskich

- Po 35 latach – wartość oszczędności wyniesie 420 tys. zł, a jeśli zainwestują – podwoją kwotę.
- WNIOSEK: nie zostaną HNWI

Rodzina Zetowskich

- Po 2 latach rodzina Z. posiada własny kapitał na finansowanie transakcji, powiększa portfel asortymentowy i wielkość zakupów.
- Za 10 lat mogą zaoszczędzić 3mlnPLN i zostaną HNWI.
- W ciągu 35 lat rodzina odkłada fortunę.....

**Więc jeśli to
takie
proste.....**

**... ja też chcę zostać
biznesmenem!!!
Czy mogę???**

Odpowiedź jest bardzo prosta.....

Na jakie ryzyka wystawiona jest rodzina Zetowskich?

Ryzyko sprzedaży

Ryzyko kredytowe

Ryzyko jakości

Ryzyko kursowe

**Ryzyko skopiowania
pomysłu na biznes**

**dlatego hurtownia akceptuje usługi
oferowane przez Pana Zetowskiego**

**jak to możliwe, że pan Zetowski dostał
pożyczkę na zakup koszulek**

**słaba jakość towarów z Azji =
konieczność ochrony**

**potrzeba ochrony przed zmianami kursu
walutowego**

Nowi konkurenci na rynku....

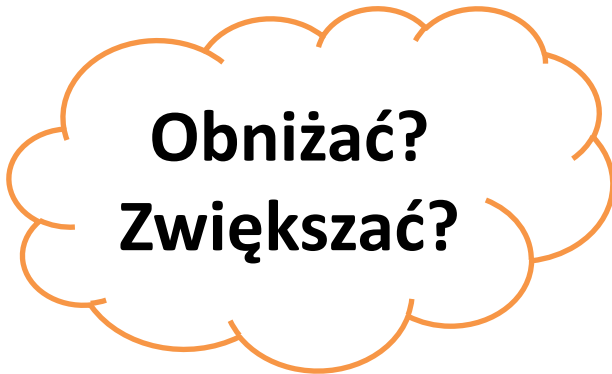
Przykłady ryzyka w naszym życiu

Przykłady ryzyka w naszym życiu

Czy powinniśmy...????

Czy powinniśmy...????

**Obniżyć?
Zwiększać?**

**Kontrolować?
Zaakceptować?**

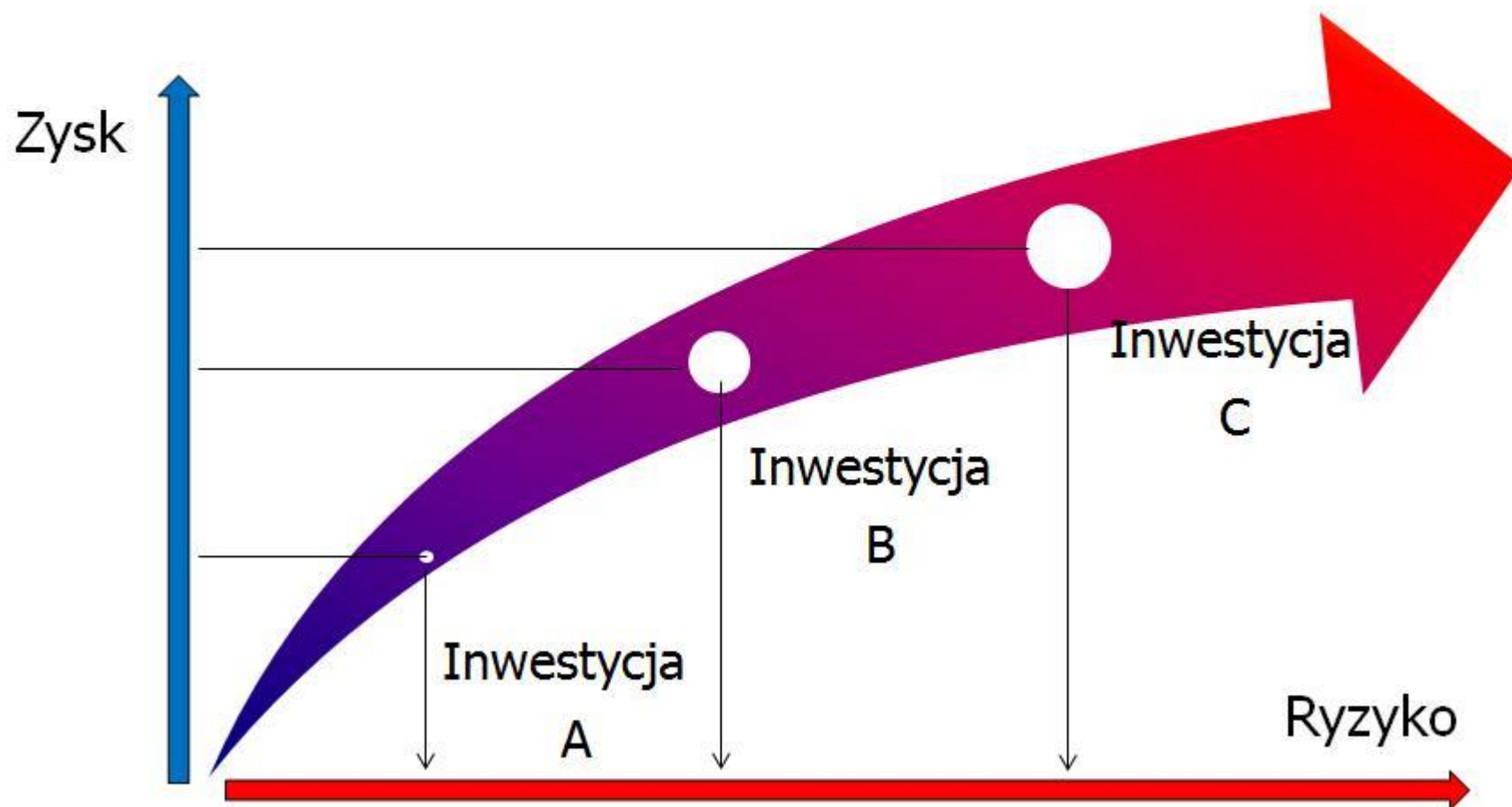
Prawidłowa odpowiedź to...

Prawidłowa odpowiedzi to...

Ryzyko a zysk

Kim chcecie być w przyszłości?

Rodzina Yksińskich

Rodzina Zetowskich

Dlaczego warto poznać podstawy ekonomii?

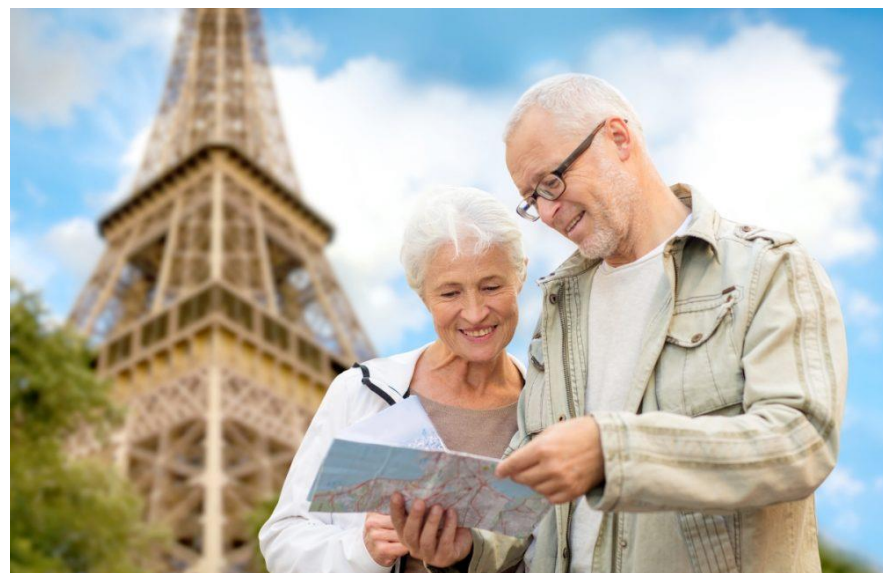
Dlaczego warto poznać podstawy ekonomii?

- Co jest łatwiejsze:
świadome i racjonalne zarządzanie własnym kapitałem czy prowadzenie samochodu?
- Trzeba znać zasady i mechanizmy gospodarki, by świadomie z nich korzystać.
- Bo gdy znasz te zasady, nie będziesz żył w matriksie.... ;-)

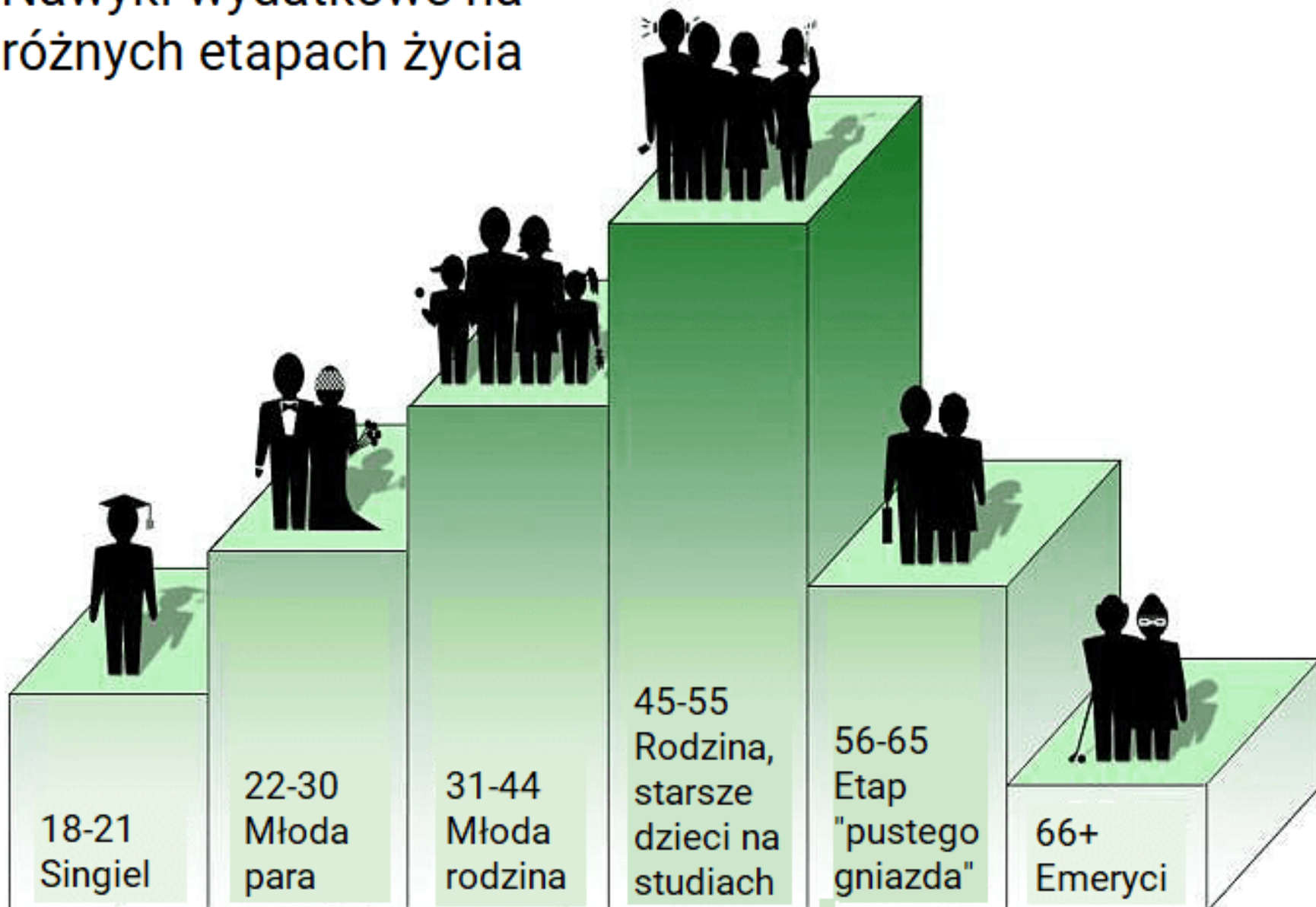
Przykład

- Właśnie dowiedziałaś się, że bank centralny zamierza podnieść swoją główną stopę procentową o 0,5 punktu procentowego.
- Jak może to wpłynąć na oprocentowanie kredytu, który zamierzasz sfinansować zakup nowego fantazyjnego samochodu sportowego?
- Czy to oznacza, że w przyszłości łatwiej będzie Ci stać na zakup domu?
- Czy w najbliższych latach znalezienie pracy będzie łatwiejsze czy trudniejsze?

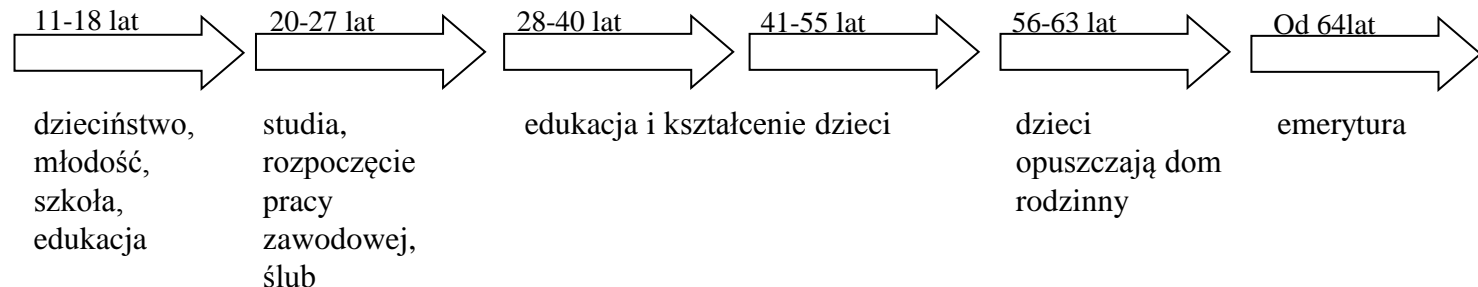
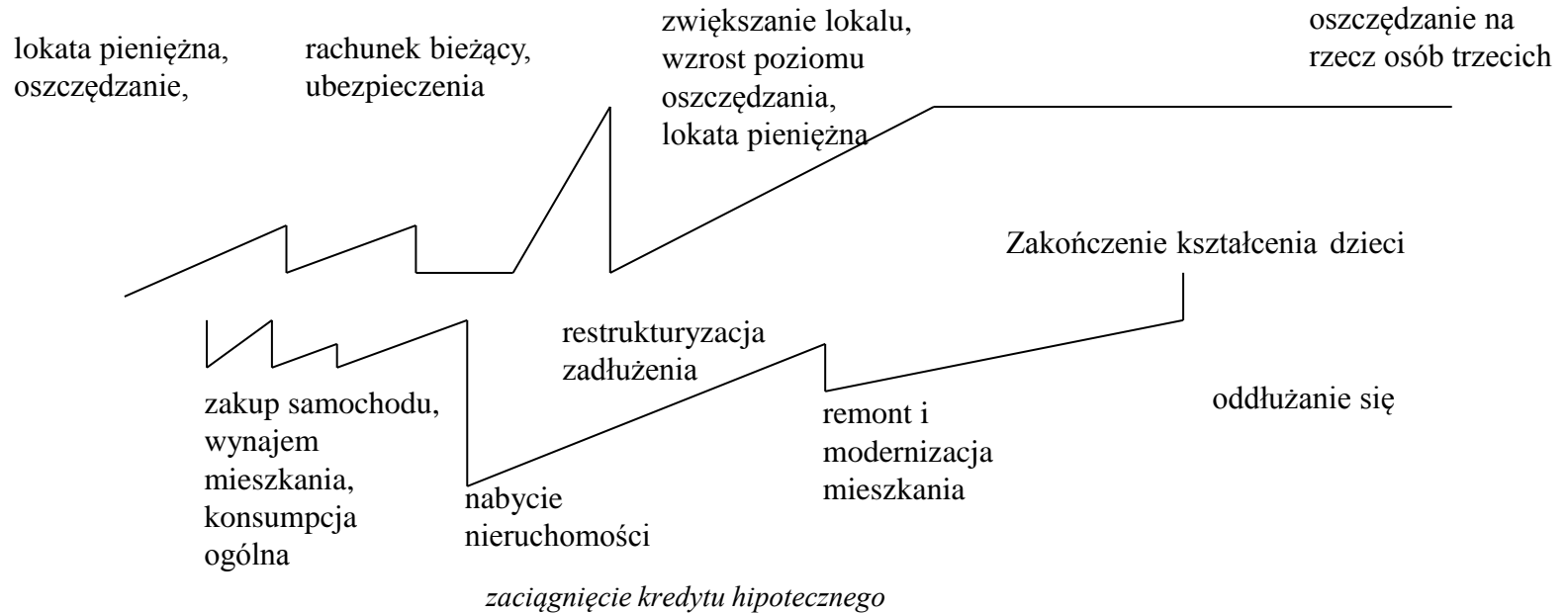
Wiek a finanse

Nawyki wydatkowe na różnych etapach życia

Fazy życia a potrzeby finansowe

REGUŁA

50/40/10

POTRZEBY

- ŻYWNOŚĆ
- ZAKWATEROWANIE
- TRANSPORT

INWESTYCJE

- BIZNES
- INWESTYCJE
- TRADING

WANTED

- WYPOCZYNEK
- RESTAURACJE
- WYCIECZKI

6 SPOSOBÓW NA OSZCZĘDZANIE

Finanse osobiste w czasie pandemii

1 ZAPLANUJ DOMOWY BUDŻET

- Porównaj przychody z wydatkami i sprawdź, czy wystarcza Ci na pokrycie wszystkich kosztów
- Podlicz wszystkie wydatki stałe
- Sprawdź, czy nie wydajesz za dużo na konkretne kategorie, np. odzież
- Możesz skorzystać z aplikacji do planowania budżetu

2 TNIJ WYDATKI

- Sprawdź, ile zostaje Ci po zapłaceniu wszystkich stałych wydatków
- Zastanów się, które wydatki możesz ograniczyć lub z nich zrezygnować
- Pamiętaj! Im więcej uda Ci się zaoszczędzić, tym większe bezpieczeństwo w razie trudnej sytuacji

3 SPRAWDŹ, CZY NIE PRZEPLACASZ

- Porównuj oferty różnych sprzedawców i dostawców - wybieraj te najkorzystniejsze
- Korzystaj z porównywarek cenowych dostępnych w sieci
- Im taniej kupisz, tym więcej zaoszczędzisz

4 SPRAWDŹ, CZY MOŻESZ PŁAĆ MNIJ

- Wysokie rachunki za prąd, wodę, telefon, telewizję? Sprawdź, czy warunki umów odpowiadają twoim potrzebom i renegotuj je.
- Rozważ pakietowanie usług, co pozwala zaoszczędzić

5 DO SKLEPU ZAWSZE Z LISTĄ

- Przed zakupami sprawdź, których produktów potrzebujesz
- Przygotuj listę zakupów
- Sprawdź aktualne promocje w sklepach - być może część produktów uda Ci się kupić taniej

6 SPŁAĆ DŁUGI

- Sprawdź, jakie kwoty pochłania Twoje zadłużenie i czy będziesz w stanie je spłacić, jeśli Twoja sytuacja finansowa się pogorszy
- Jeśli masz do spłaty niewielkie kwoty, spróbuj spłacić je w całości - pozbędziesz się zobowiązania

6 SPOSOBÓW NA OSZCZĘDZANIE

Finanse osobiste w czasie pandemii

1 ZAPLANUJ DOMOWY BUDŻET

- Porównaj przychody z wydatkami i sprawdź, czy wystarczy Ci na pokrycie wszystkich kosztów
- Podlicz wszystkie wydatki stałe
- Sprawdź, czy nie wydajesz za dużo na konkretne kategorie, np. odzież
- Możesz skorzystać z aplikacji do planowania budżetu

2 TNIJ WYDATKI

- Sprawdź, ile zostaje Ci po zapłaceniu wszystkich stałych wydatków
- Zastanów się, które wydatki możesz ograniczyć lub z nich zrezygnować
- Pamiętaj! Im więcej uda Ci się zaoszczędzić, tym większe bezpieczeństwo w razie trudnej sytuacji

3 SPRAWDŹ, CZY NIE PRZEPLACASZ

- Porównuj oferty różnych sprzedawców i dostawców - wybieraj te najkorzystniejsze
- Korzystaj z porównywarek cenowych dostępnych w sieci
- Im taniej kupisz, tym więcej zaoszczędzisz

4 SPRAWDŹ, CZY MOŻESZ PŁAĆ MNIJ

- Wysokie rachunki za prąd, wodę, telefon, telewizję? Sprawdź, czy warunki umów odpowiadają twoim potrzebom i renegotuj je.
- Rozważ pakietowanie usług, co pozwala zaoszczędzić

5 DO SKLEPU ZAWSZE Z LISTĄ

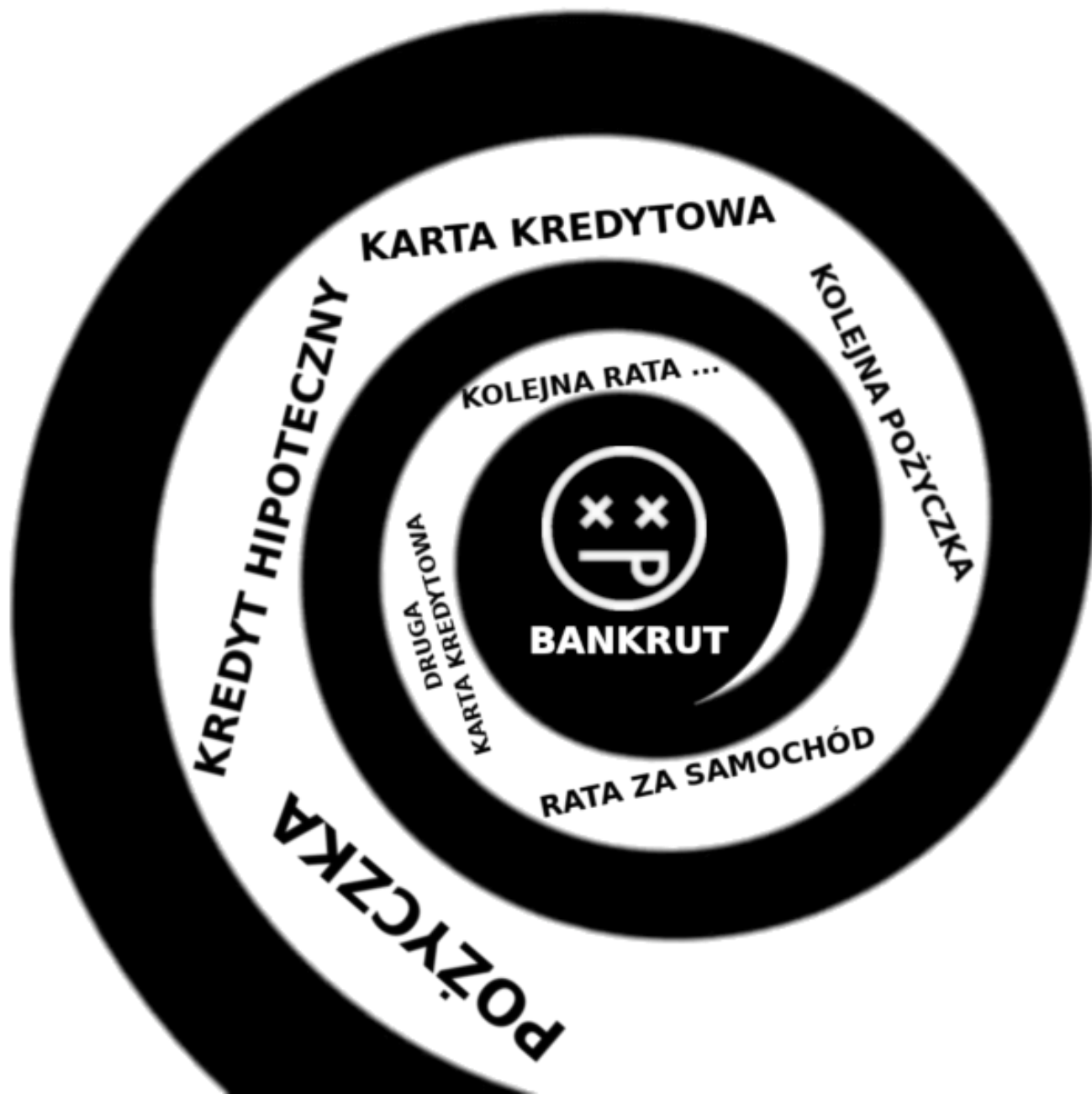
- Przed zakupami sprawdź, których produktów potrzebujesz
- Przygotuj listę zakupów
- Unikaj zakupów impulsywnych w sklepach - być może część produktów uda Ci się kupić online

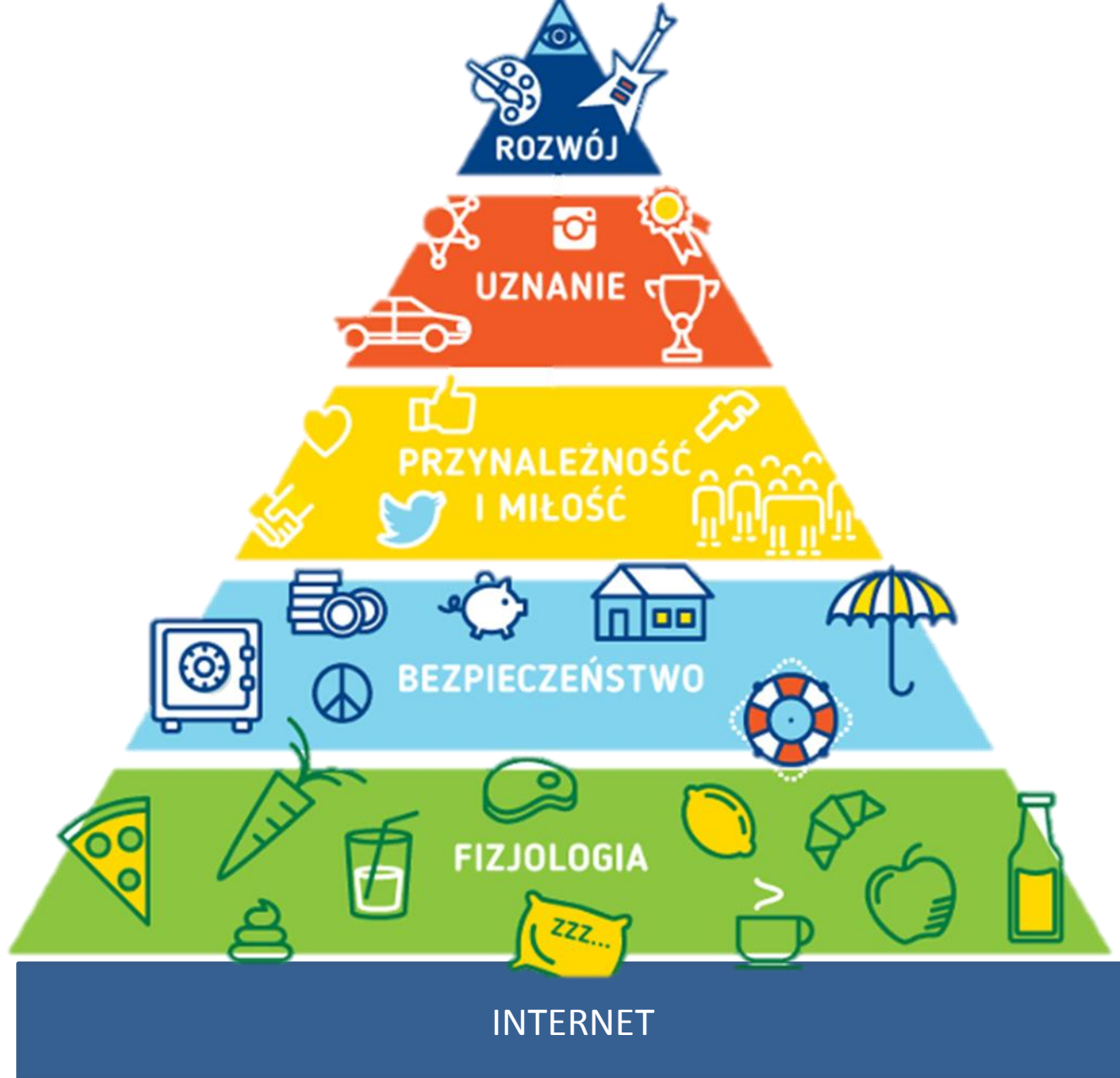

6 SPŁAĆ DŁUGI

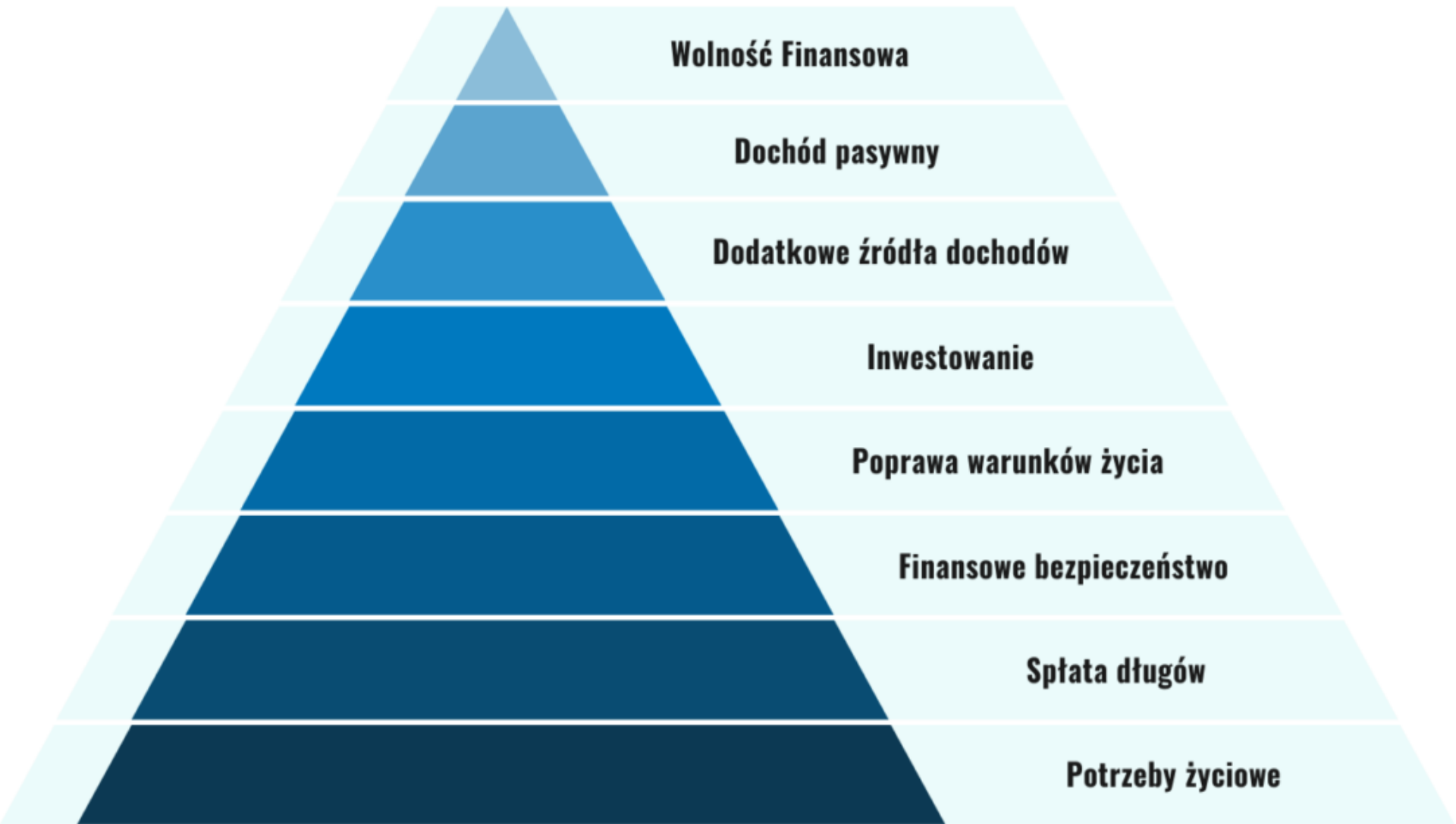
- Sprawdź, jakie kwoty pochłania Twoje zadłużenie i czy będziesz w stanie je spłacić, jeśli Twoja sytuacja finansowa się pogorszy
- Jeśli masz do spłaty niewielkie kwoty, spróbuj spłacić je w całości - pozbędziesz się zobowiązania

SPIRALA ZADŁUŻENIA

Hierarchia Finansowa

Czy powinniśmy...????

**oszczędzać?
Ale jak
oszczędzać?**

**inwestować?
Ale jak
inwestować?**

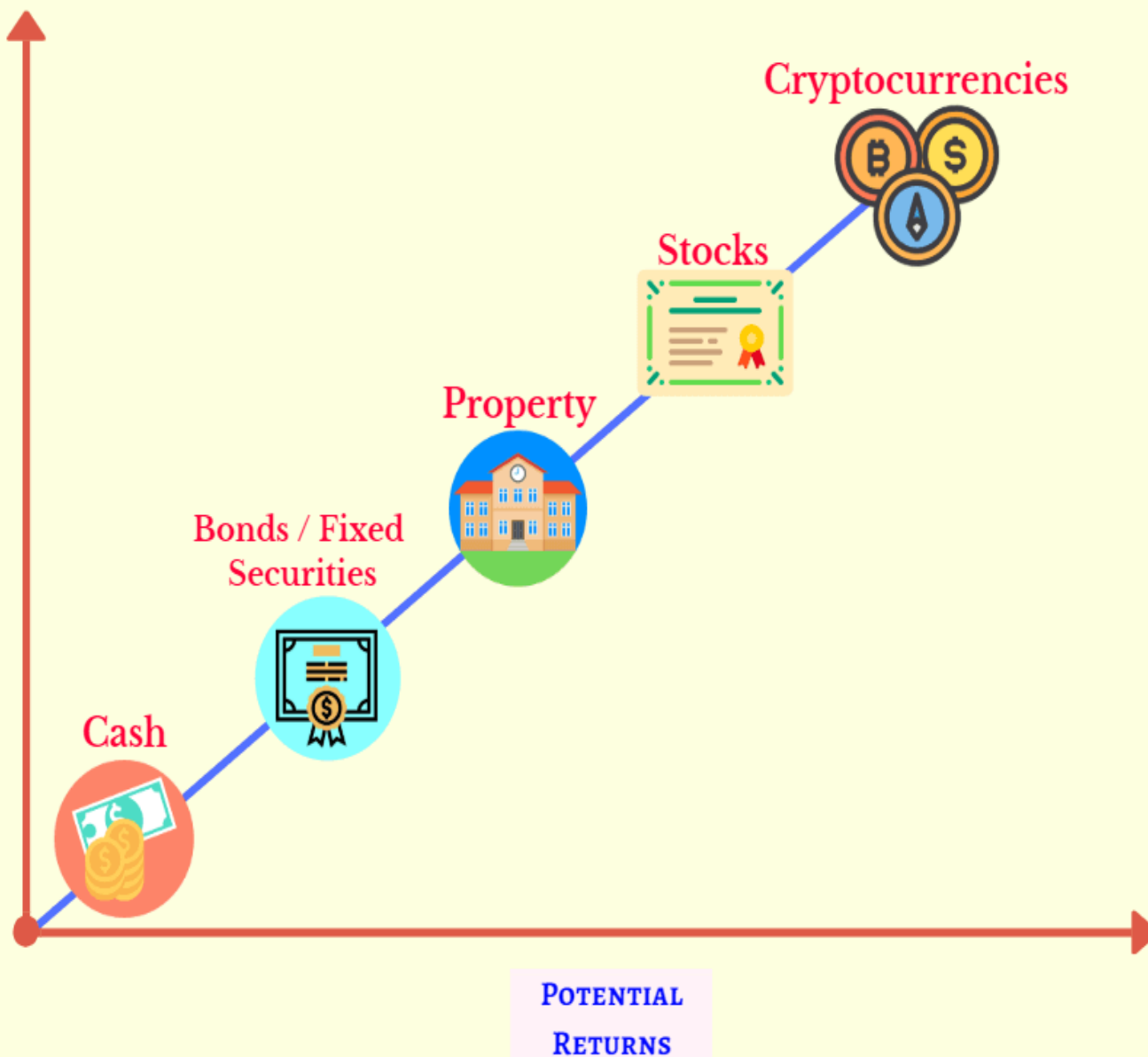
Prawidłowa odpowiedź to...

Prawidłowa odpowiedzi to...

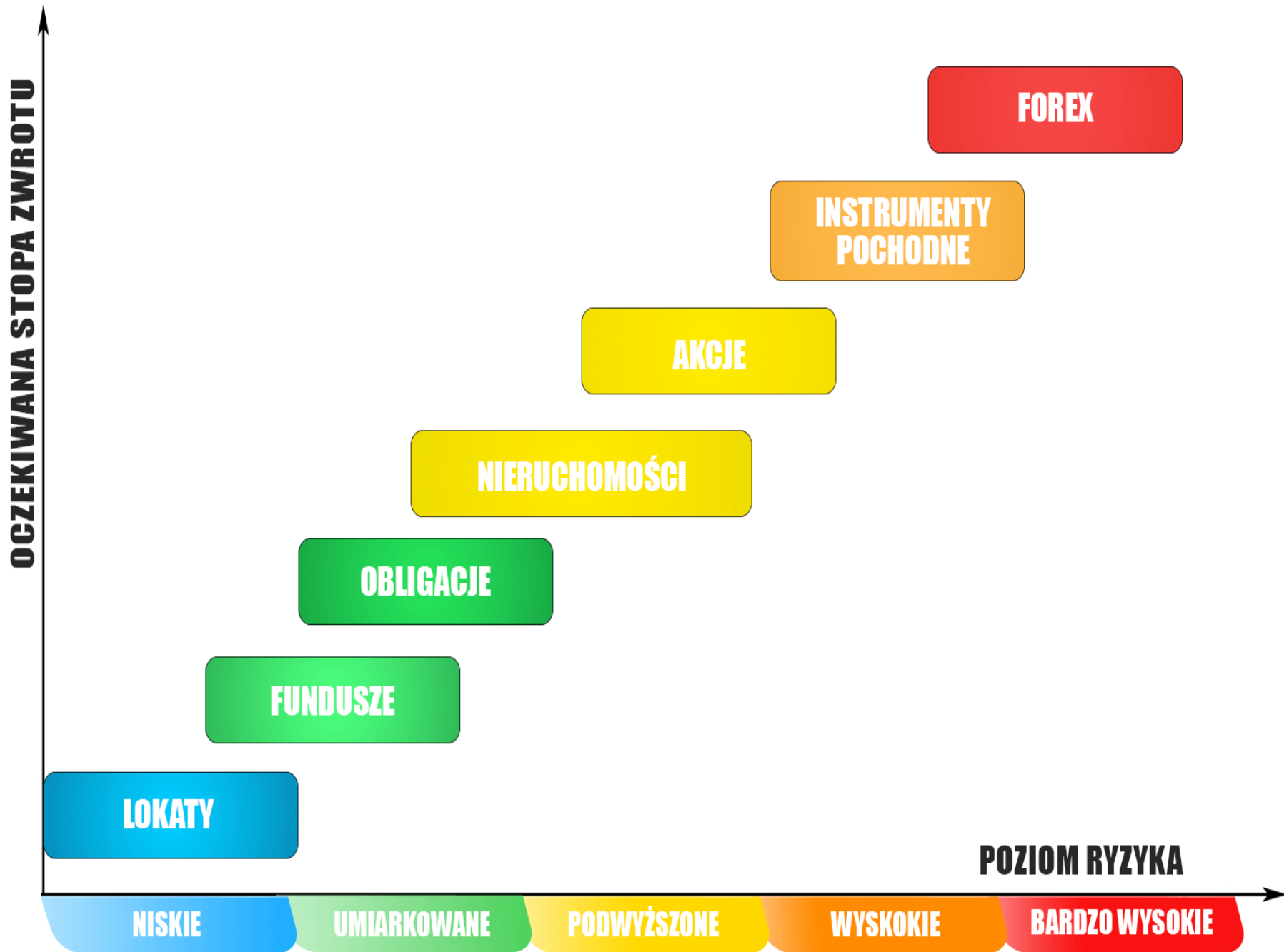

LEVEL OF RISK

POTENTIAL RETURNS

OCZEKIWANA STOPA ZWROTU

FOREX

**INSTRUMENTY
POCHODNE**

AKCJE

NIERUCHOMOŚCI

OBLIGACJE

FUNDUSZE

LOKATY

POZIOM RYZYKA

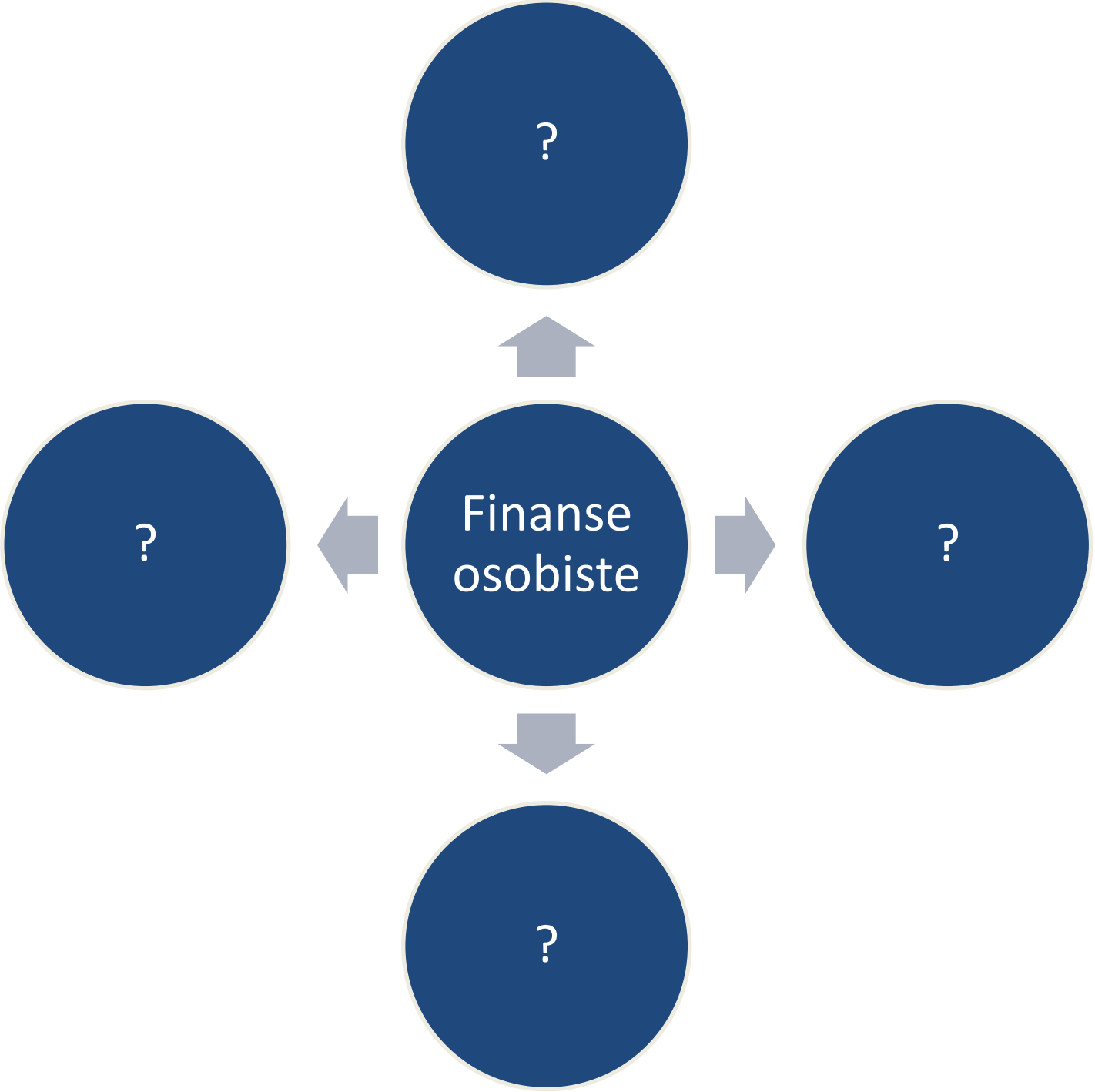
NISKIE

UMIARKOWANE

PODWYŻSZONE

WYSOKIE

BARDZO WYSOKIE

**Jeszcze jedna
sprawa....**

**Jeszcze jedna
sprawa....**

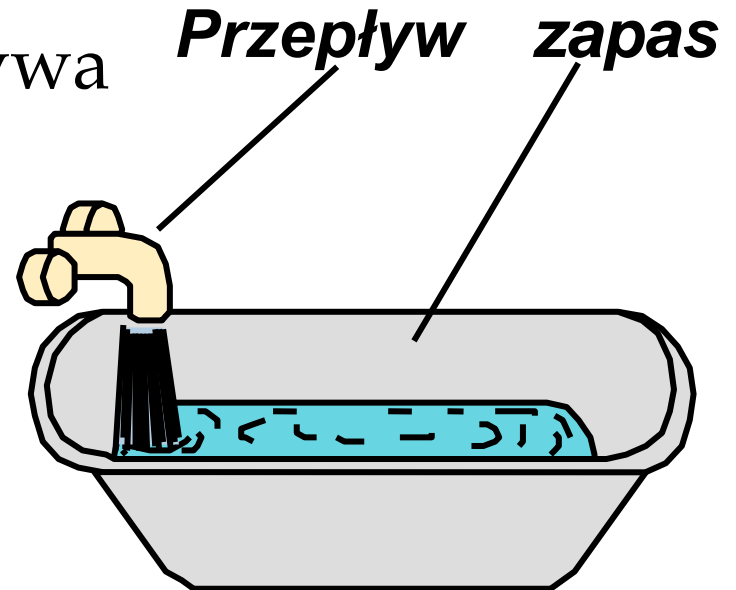
**Kto to jest
zamożny? Bogaty?**

Co to jest pieniądz

- pieniądze
  - zapas
- Bogactwo: pieniądze + aktywa
  - zapas
- Dochód: zarobki w danym czasie
  - przepływ

Czy jestem bogaty gdy...

- Mam diamenty o wartości 2 milionów \$?
  - Jestem bogaty
  - Nie mam pieniędzy

Czy jestem bogaty gdy...

- Wygram na loterii 5 milionów PLN i wszystko schowam do materaca a pracę porzucę?
  - Jestem bogaty
  - Mam dużo pieniędzy
  - Moje dochody są 0.

Czy jestem bogaty gdy...

- Pracuję jako programista
- Zarabiam rocznie \$100 000, a wszystko wydaję do 0
  - Wysokie dochody
  - Nie jestem bogaty

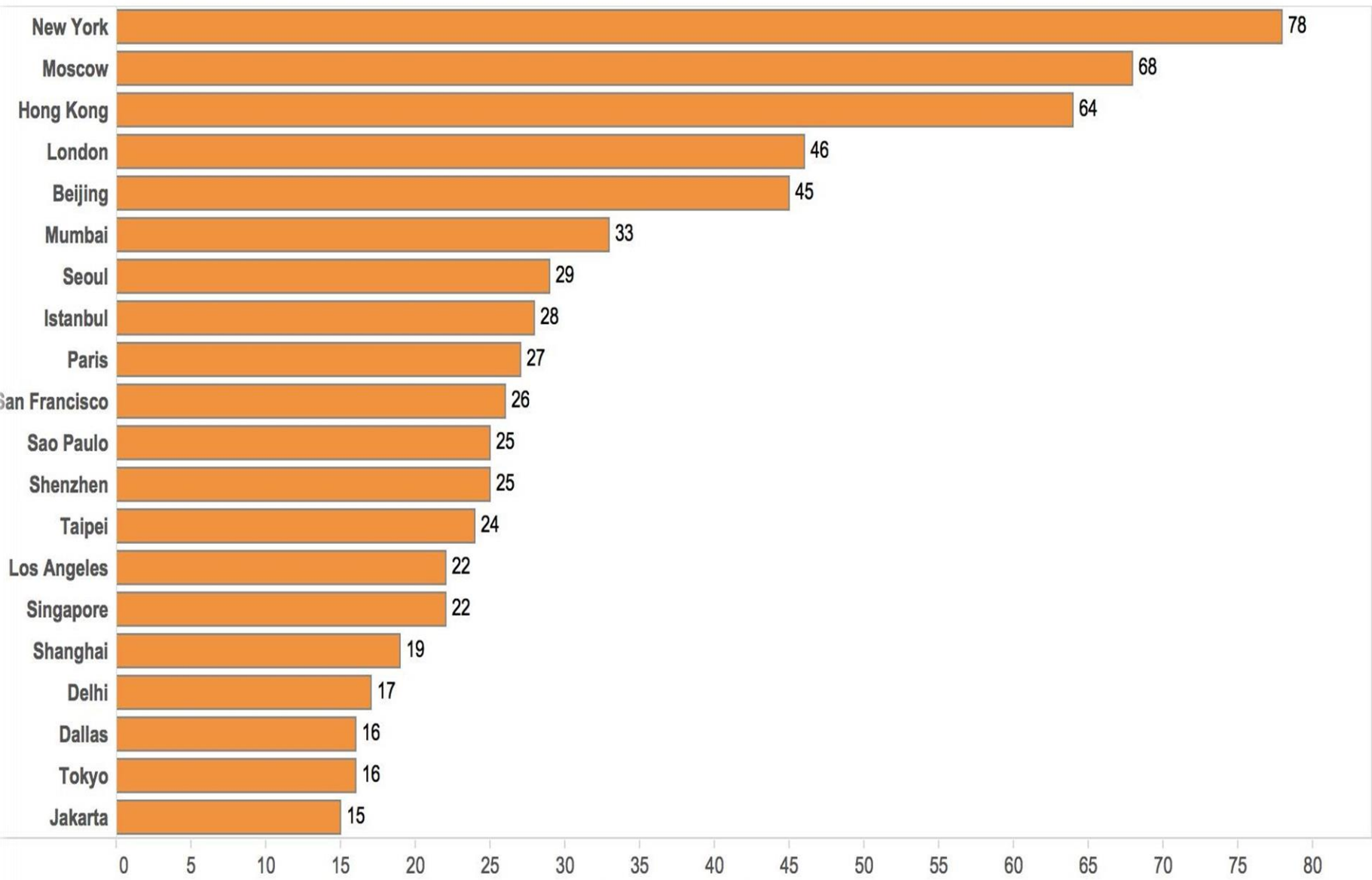
Kto jest bogaty?

- Osoby o wysokiej wartości netto
- Osoba z nadwyżką finansową powyżej 1 miliona dolarów
- Jaka jest ich wartość netto?
- Jakie są nadwyżki finansowe?
- Czy osoba, która ma dom o wartości 3 mln dolarów kupiony na kredyt, też jest zamożna?

Where The World's Wealthiest Billionaires Live

New York City leads with 78 billionaire residents, but Asia has taken over more than half of the top 20 spots.

Number of billionaires

Source: Forbes Media

Ilu bogatych ludzi jest na świecie?

Rank	City	Number of Super-Rich	Percentage of Total Global Super-Rich
1	London	4,364	2.5%
2	Tokyo	3,575	2.1%
3	Singapore	3,227	1.9%
4	New York	3,008	1.7%
5	Hong Kong	2,690	1.6%
6	Frankfurt	1,909	1.1%
7	Paris	1,521	0.9%
8	Osaka	1,471	0.9%
9	Beijing	1,408	0.8%
10	Zurich	1,362	0.8%
11	Seoul	1,356	0.8%
12	Sao Paulo	1,344	0.8%
13	Taipei	1,317	0.8%
14	Toronto	1,216	0.7%
15	Geneva	1,198	0.7%
16	Istanbul	1,153	0.7%
17	Munich	1,138	0.7%
18	Mexico City	1,116	0.6%
19	Shanghai	1,095	0.6%
20	Los Angeles	969	0.6%

Czy pieniądze są najważniejsze?

- *Aby być szczęśliwym*
- *Aby być dobrym*
- *Aby być zdrowym*
- *Aby stać się bogatym*

Czy pieniądze są najważniejsze?

ZANIM PÓJDIEMY DO DOMU...

Gość na zajęciach

Czy gość pomógł czy utrudnił
nam zrozumienie finansów?

Pytania na koniec

Gdy ryzykujemy:

1. Na pewno stracimy
2. Na pewno zyskamy
3. Możemy zyskać lub stracić

Lokata w banku:

1. Jest bardzo ryzykowna
2. Jest bardzo bezpieczna.
3. Można na niej duuuużo zarobić

Najbardziej zyskowne są te inwestycje, które są:

1. Najbardziej ryzykowne
2. Najmniej ryzykowne
3. Najbardziej bezpieczne

MEMYTUTAJ.PL

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ